Zienswijzennota

Aan: Algemeen Bestuur Laborijn
Van: Dagelijks Bestuur Laborijn
Betreft: Reactie n.a.v. de zienswijzen op het ontwerp van de 4e wijziging GR Laborijn
Datum: 6 september

Inleiding

Deze notitie hoort bij het voorstel aan het Algemeen Bestuur van 6 september 2023. Aanleiding voor deze notitie zijn de ontvangen zienswijzen van de gemeenteraden van Aalten en Doetinchem op het ontwerp van de vierde wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn. De zienswijzen van de beide raden zijn eensluidend. Van de gemeente Montferland hebben wij geen zienswijze ontvangen.
Deze notitie bevat onze reactie op de zienswijzen ten behoeve de definitieve besluitvorming.

De zienswijzen

Als zienswijze op de Vierde wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn geven de raden van de gemeente Aalten en Doetinchem het volgende mee:

1. De gewijzigde regeling Laborijn voldoet in belangrijke mate aan het hoofddoel van de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen om de democratische legitimatie van de Laborijn te verbeteren.
2. Om de gewijzigde regeling Laborijn nog beter bij het hoofddoel van de Wgr te laten aansluiten stellen wij de volgende aanvullingen voor bij de artikelen 12a, 16a, 17a en 29 en de artikelen 35, 36 en 37 van de gewijzigde regeling Laborijn:
    a. De tekst bij artikel 12a door de volgende tekst te vervangen:|

Voorafgaand aan het te nemen van een besluit over zaken met een grote politieke, financiële en/of maatschappelijke impact door het algemeen bestuur worden de raden van de gemeenten in de gelegenheid gesteld om een zienswijze naar voren te brengen.
b. Aan artikel 16a de volgende nieuwe tekst als lid 1 toe te voegen en de andere leden te hernoemen naar lid 2, 3 en 4:
Voorafgaand aan het te nemen van een besluit over zaken met een grote politieke, financiële en/of maatschappelijke impact door het dagelijks bestuur worden de raden van de gemeenten in de gelegenheid gesteld om een zienswijze naar voren te brengen.
c. De tekst bij artikel 17a door de volgende tekst te vervangen:
Voorafgaand aan het te nemen van een besluit over zaken met een grote politieke, financiële en/of maatschappelijke impact door de voorzitter worden de raden van de gemeenten in de gelegenheid gesteld om een zienswijze naar voren te brengen.
d. Artikel 29 aan te vullen met een regel dat Laborijn jaarlijks met de gemeenten overlegt om te komen tot een planning voor de begrotingsprocedure die gemeenteraden voldoende gelegenheid geeft om een zienswijze op de ontwerpbegroting te geven.
e. Artikel 35, lid 4 als volgt aan te vullen:
Het dagelijks bestuur geeft de raden mondeling of schriftelijk de door een of meer leden van een van die raden gevraagde inlichtingen, alsmede uit eigen beweging alle inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken*, in het bijzonder over alle zaken*

met een grote politieke, financiële en/of maatschappelijke impact, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.
f. Artikel 36, lid 4 als volgt aan te vullen:
De voorzitter geeft de raden mondeling of schriftelijk de door een of meer leden van een van die raden gevraagde inlichtingen, alsmede uit eigen beweging alle inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken, *in het bijzonder over alle zaken met een grote politieke, financiële en/of maatschappelijke impact,* tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.
g. Artikel 37, lid 2 als volgt aan te vullen:
Het algemeen bestuur geeft de raden mondeling of schriftelijk de door een of meer leden van een van die raden gevraagde inlichtingen, alsmede uit eigen beweging alle inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken, *in het bijzonder over alle zaken met een grote politieke, financiële en/of maatschappelijke impact*, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.

Bij de bespreking van de zienswijzen heeft het DB geconstateerd dat de zinsnede “in het bijzonder over alle zaken met een grote politieke, financiële en/of maatschappelijke impact” geïnterpreteerd moet worden als de in de gemeentewet gehanteerde term “met ingrijpende gevolgen voor de gemeenten”.

Reactie op de zienswijzen

In de zienswijzen staan drie aspecten centraal, namelijk:

1. De zienswijze procedure;
2. De actieve informatieplicht, en
3. De planning van de begrotingsprocedure.

Ad. 1

Zienswijze procedure

Ten aanzien van de zienswijze procedure wordt een wijziging van de artikelen 12a, 16a en 17a voorgesteld inhoudende dat alle bestuursorganen van Laborijn (AB, DB en de VZ) voorafgaand aan het nemen van een besluit over zaken met een *politieke, financiële en/of maatschappelijke impact* een zienswijze vragen aan de raden van de deelnemende gemeenten. Het dagelijks bestuur heeft geconstateerd dat dergelijke besluiten binnen Laborijn alleen door het algemeen bestuur worden genomen. We adviseren in dat kader om de voorgestelde wijziging met betrekking tot artikel 12a over te nemen. Voor de artikelen 16a en 17a achten wij dit niet van toepassing.

Ad. 2

Actieve informatieplicht

Met betrekking tot de actieve informatieplicht wordt een aanvulling op de artikelen 35, lid 4, 36, lid 4 en 37, lid 2 voorgesteld. In de aangereikte tekst worden omstandigheden genoemd, waaronder de bestuursorganen van Laborijn in ieder geval de raden moeten informeren. Dit betreft alle zaken met een *grote politieke, financiële en/of maatschappelijke impact*. Hier is sprake van een te ruime en te vage formulering. Het ontbreken van een objectieve formulering kan in de praktijk tot veel discussies leiden. Een dergelijke subjectieve

formulering heeft ook geen meerwaarde nu in artikel 17, lid 2, van de Wet gemeenschappelijke regelingen al een actieve informatieplicht is vastgelegd, inhoudende dat het bestuur de raden *alle* inlichtingen geeft die de raden nodig hebben voor de uitvoering van hun taken.
Het voorstel is ook niet geheel in lijn met de wettekst. In het derde lid van artikel 17 van de Wet gemeenschappelijke regelingen is vastgelegd dat in de Gemeenschappelijke regeling afspraken worden gemaakt over de wijze waarop de informatie wordt aangeleverd.
Het voorstel heeft echter geen betrekking op de wijze waarop de informatie wordt aangeleverd maar op de inhoud van de informatie.

Ad. 3

Planning begrotingsprocedure

Voorgesteld wordt om artikel 29 aan te vullen met een regel dat Laborijn jaarlijks met de gemeenten overlegt om te komen tot een planning voor de begrotingsprocedure die de gemeenteraden voldoende gelegenheid geeft om een zienswijze op de ontwerpbegroting te geven. Het is nu al gebruikelijk dat wij met de griffie in overleg treden over de aanlevering van de ontwerpbegroting. Er is echter wel een probleem ontstaan, omdat de begrotingsprocedure is uitgebreid. Nieuw is dat het dagelijks bestuur schriftelijk en gemotiveerd moet reageren op de door de raden ingediende zienswijzen op de begroting. Die terugkoppeling moet aan de raden worden gegeven voordat het algemeen bestuur de begroting vaststelt. Deze extra stap zet de procedure qua tijdsplanning onder druk. Weliswaar is de termijn voor inzending van de vastgestelde begroting aan gedeputeerde staten verruimd van 1 augustus naar 15 september, maar een deel van die nieuwe termijn valt binnen het zomerreces van de gemeenteraden. Een mogelijke oplossing is om vanuit Laborijn eerder in het jaar een ontwerpbegroting op te leveren. Deze begroting zal minder betrouwbaar zijn, omdat veel gegevens dan nog ontbreken en er dus veel onnauwkeuriger kan worden geraamd. Ook zal het agenda-technisch lastiger worden om e.a. met de gemeenten af te stemmen.

Conclusie en advies over de nadere uitwerking in de definitieve ontwerpregeling

Om recht te doen aan de wens van de raden om vooraf betrokken te worden bij de besluitvorming over alle zaken met een *grote politieke, financiële en/of maatschappelijke impact* is het logisch om artikel 12a in lijn hiermee aan te passen, aangezien we constateren dat dergelijke besluiten binnen Laborijn alleen door het algemeen bestuur worden genomen. Voor de overige organen van Laborijn is dit niet van toepassing.

De voorgestelde wijziging met betrekking tot de actieve informatieplicht is te ruim en te vaag omschreven. Dat kan in de praktijk tot veel discussies leiden, is onnodig complicerend en komt de praktische uitvoering van de Gemeenschappelijke regeling niet te goede. Daarnaast is het voorstel niet/niet geheel in overeenstemming met de bedoeling van de wetgever. Om deze reden adviseren wij deze voorgestelde wijziging en aanpassing niet op te nemen in de definitieve Regeling.
Wij benadrukken dat wij vanuit Laborijn natuurlijk altijd bereid zijn om informatieve bijeenkomsten te organiseren voor raadsleden. Tijdens deze bijeenkomsten kunnen alle relevante onderwerpen aan de orde worden gesteld.

Het voorstel om artikel 29 van de ontwerpregeling aan te vullen met een regel dat Laborijn jaarlijks met de gemeenten overlegt om te komen tot een planning voor de begrotings-procedure die de gemeenteraden voldoende gelegenheid geeft om een zienswijze op de ontwerpbegroting te geven stuit wat ons betreft niet op bezwaren. Laborijn stemde in het verleden de data al af met de griffies. Wij adviseren u om deze aanvulling op te nemen, maar de raden daarbij wel te wijzen op de eventuele consequentie van het eerder in het jaar aanleveren van de ontwerpbegroting, zoals hiervoor beschreven.